

Коронавирус

Гочдинарг:
Нурдин клант Іадлан

Гочдархочун дешхьалхе

Хастам бу-кх дерриге хІума Шен керахь долчу, дерриге паччахьалла Шеггахь долчу, И Ша воцучунна Цуьнан эскар мел ду цхьанна а хуур доцучу, Шена луург деш, Шегара жоп деха цхьа а воцучу, муьлхха а кхерам юхатоха ницкъ бу бохуш, кураллаш ечу, ядерни герз долчу заманахь, бІаьрго ца лоцу жимачу Шен эскарца дерриге дуьнене бІо балийначу АллахІна! АллахІера салават а, салам а хуьйла коронавирус гучу вай хІун лелийча ер ю а, и гучу ца ялийта муха лела деза а, гучуяьлча хІун лело деза а, цунах лар муха дала деза а цхьа эзар диь бІе шо хьалха дерриге Іаламна хьехначу вайн пайхамарна - Мухьаммадна!

Цул тІаьхьа! Бусалба дин - цІена дин а, АллахІера бакъ дин а хилар гойтуш-м шортта а тоьшаллаш дара, делахь а, уьш юх-юха кхин а карладийларо вайн дегнаш чохь тІечІагІдо-кх и АллахІ цхьаь хилар! АллахІера цІена дин муха хир дац, 21-гІа бІешарахь, интернетан оьмарехь, цивилизаци йолчу заманахь адам хьашт хилча цхьа эзар диь бІе шо хьалха вайн Пайхамара диначу хьехаршка?! Нагахь шайна хеташ хилча вайн Пайхамар харц, батта тІе а кхаьчна, генадевлла шаьш, ткьа бусалба нах тІаьхьабисина бохуш, мохь беттачу керста наха а, царех тешаш, уьш бакъбеш болчу мунафикъ наха а Іаддадита хІинца Пайхамаран хьехарш! Батта тІе а бахана, цивилизацехь генабевллачеран шайн кепара хІуманаш а хила ма деза коронавирусах ларбала!

Мухьаммад пайхамар ву хьуна дийнахь пхоьазза ламаз эцар хьехнарг, араваьлча гуш хуьлуш йолу, вирус, бактери тІеяла тарлуш йолу массо меттиг йила Іамийнарг! Ткьа иза харцвечарна коронавирус яьржича хиьна шайн яххьаш, куьйгаш дила дезий!

Мухьаммад пайхамар ву хьуна зударшна никъаб лелор тІедиллинарг! Ткьа иза харцвечарна коронавирус яьржича хиьна маска лелор пайде дуй!

Мухъаммад пайхамар ву хъуна зударшна шайн куьйгаш а
дІакъовлар тІедожийнарг! Ткъа иза харцвечарна коронавирус
яржича хиьна куьйгахъ каранаш лело дезий арабовлуш!

Мухъаммад пайхамар ву хъуна бага гІаттор сацо хъажа, саца ца лахъ
дуьхъал куьг лаца аьлларг! Ткъа иза харцвечарна коронавирус
яржича хиьна шен багара микробаш ларо езий а, нехан багарчу
микробех ларвала везий а!

Мухъаммад пайхамар ву хъуна хьоршам тухуш бета тІе ши куьг
дилла дезий довзийтинарг! Ткъа иза харцвечарна коронавирус
яржича хиьна вирус кхечунна дехъаяларан уггар доккха бахъана иза
дуй!

Мухъаммад пайхамар ву хъуна юург шельян тІе мох ма бетта бохуш
хьехнарг! Ткъа иза харцвечарна коронавирус яржича хиьна вирус
иштта дехъайолий!

Мухъаммад пайхамар ву хъуна хи молуш, садаккха, молучера айхъа
охъадерзийча, хи чуьра хъайн бат дІа а ерзай даккха са аьлларг!
Ткъа иза харцвечарна коронавирус яржича хиьна шен микробаш
муха ларо еза!

Мухъаммад пайхамар ву хъуна урс хъакхаза хІума а, тІема болу
дахка а баар хъарам динарг! Ткъа иза харцвечарна коронавирус
яржича хиьна уьш йиьча зен хуьлий!

Мухъаммад пайхамар ву хъуна адаме луш долчу куьйган а шен доза
хІоттинарг, зударшка далар дехкарца! Ткъа иза харцвечарна
коронавирус яржича хиьна хъаьнг-хъаьнга а куьг дала мегар даций!

Мухъаммад пайхамар ву хъуна, цаяьлла, цхъана хъаштанна бен
зудчунна араяла ца магийнарг, стагана а дукха нахаца извалар дика
ца леринарг! Ткъа иза харцвечарна коронавирус яржича хиьна,
гІуллакхна бен ара ца бовлуш, чохъ совца безий!

Мухъаммад пайхамар ву хъуна лепра лазар долу стаг байІат дан
шена тІевогІуш – «схъа ма вола, ас къобалдина хъан байІат», - аьлла,

хабар дахьийтина, иза шен чохь Іан везий довзийтинарг! Ткѡа иза харцвечарна коронавирус ѡржича хиѡна шена вирус кхеттарг дарбанан цїийнера ара ца волуѡйтуш латто везий!

Мухѡаммад пайхамар ву хѡуна ун даѡржинчу махка ма гїо, шаѡш долчу махкахь даржахь, цу махкара ара ма довла баѡхнарг! Ткѡа иза харцвечарна коронавирус ѡржича хиѡна пачхѡлкхийн дозанаѡш дїакѡвла дезаш хилар!

Иштта кхин масане ду уѡш. Ма сийлахь ву-кх кху Ислам динах тасавелларг, ма дукха билгалонаѡш ю-кх кху динах шек волчунна.

Тпаккха кху даѡржинчу лазарах ларвала лело мегар долу бусалба динера бахѡанаѡш билгалдийр ду вай, уѡш суна дахкийтинера сан лараме Шайх Вахїид Балис (Аллахїа Іалашвойла иза). Уѡш вайн матте даха сацам хилира сан, истихарат диначул тїаѡхѡа, амма, уѡш жайнин кепехь гулдина ца хиларна, жимма болх бан дийзира сан: хїора хѡадис муѡлха жайнахь ду хѡожуш, доїанна юккѡера дешнаѡш нийса дуй хѡожуш, хѡадисаш сахѡихь ду я даїиф ду толлуш, тїаккха цхѡацца Іеламнехан дешнаѡш тїе а тухуш. Ткѡа кху тїера хѡадисаш сахѡихь хилар билгалдарехь Шайх Албїанина тїетевжина вай, цхѡа меттиг йоцучехь, делахь а, и бохург дац Шайх Албїаний воцчо уѡш сахѡихь ца дина, коѡрта дерг хѡадис бух болуш ду я дац довзар ду, цундела, кхин дах ца далархѡама, и цхѡаѡ валош, дитина вай. Иштта хѡадис дийциначех а цхѡа жайна хѡахош тїехдевлла вай, Бухарис а, Муслима а - шиммо а дийцина хѡадис нисдаллалц, изза Іалашо кхочушѡеш.

Амма хїорш Шайхо ша яздина дацара, нийса ду аѡлла, мукїарлонца даийтина делахь а. Я кхин уѡш яздинарг мила ву а тїе ца кхиира со, цундела, гочдиначуѡнан цїе а язїина, дита дийзира.

Ткѡа цу вирусах ларвала лело мегар долчу бахѡанех дерг аѡлча, уггар хѡалха вайна хаа деза Аллахїа динарг бен, Аллахїа яздинарг бен цхѡаѡнге а кхочур даций, Цо яздиначух цхѡа а кїелхѡара а вер ваций. Амма вайна тїехь дерг бахѡанаѡш лелор, кхидїа болх Аллахїана тїебиллар ду, цундела цу лело мегар долчу бахѡанех дерг

ду кху тІехъ, уьш цхъадерш доІанаш ду, цхъадерш вуьштта лелош долу белхаш ду, ламаз я кхидолу дика, уьш кхочушдинарг АллахІа муьлхха а вочу цамгарх я кхечу вонах ларор ву аьлла билгалдина долу. Къаьсттина коронавирус хъахийна яцахъ а, кху тІехъ далийначу хІуманашна юкъайоьдуш и хиларна тІехъ шеко а яц, кхечу кепара аьлча, хІара хІуманаш ларош верг, АллахІа цу коронавирусах а, иштта кхин муьлхха вочу лазарах а ларван бахъанаш ду.

АллахІе доьху ас, кху тІехъ бина болх беркате бар а, кху белха тІехъ долу гІалат билгалдина, сайга хаам бинчух къинхетам бар а, кху умматера цу лазарна бала а, иштта кхин массо бала а дІаайбар, Шен хаза хин долчу дине вай дерзор а.

Гочдина ваьлла 16.03.2020 ш, пхъуьйрал тІаьхъа.

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

**БисмиллахИллази́ ла́ йадурру ма́смихИи шай-ун фил-арды валá
фиссамáи, ва хIувас-самíIул-Иали́м¹**

¹ Iуьйранна а, суьйранна а 3-зза эр ду.

-**Цуьнан тоьшалла:** Iусма́н ибн Iаффа́на (АллахI реза хуьйла цунна) дийцина, АллахIан Элчано (саллаллахIу IалайхИи ва саллам) олуш хезира шена аьлла: «Кхузза «бисмиллахИллази́ ла́ йадурру ма́смихИи шай-ун фил-арды валá фиссамáи, ва хIувас-самíIул-Иали́м» аьллачуьнга цIеххьана бала кхочур бац, Iуьйренга валлалц, ткъа Iуьйранна уьш кхузза аьллачуьнга а кхочур бац цIеххьана бала, юха суьйренга валлалц». [Сахьйхь: Абу Да́вуд: 5088. Алба́нис сахьйхь дина «Сахьйхь Жа́миI» жайнахь: 6426]

XIара хьадис Имам Ибн Ма́жахIа дийцина кхечу кепара, Iусма́н ибн Iаффа́на (АллахI реза хуьйла цунна) дийцина, АллахIан Элчано (саллаллахIу IалайхИи ва саллам) олуш хезира шена аьлла: «Цхьа а лай ма вац кхузза хIора Iуьйранна а, суьйранна а хIара дешнаш аьлла волу «бисмиллахИллази́ ла́ йадурру ма́смихИи шай-ун фил-арды валá фиссамáи, ва хIувас-самíIул-Иали́м», цул тIаьхьа цхьана хIумано цунна зен дина». [Сахьйхь: Ибн Ма́жахI: 3869. Алба́нис сахьйхь дина «Сахьйхь Жа́миI» жайнахь: 5745]

-**Цу доIанан маьIна:** АллахIан цIарца, Шен цIарца хилча лаьттахь а, стиглахь а долу цхьана хIумано зен ца деш волу, Иза Хезаш а, Хууш а ву.

² Суьйранна 3-зза эр ду.

-**Цуьнан тоьшалла:** Абу ХІурайрата (АллахІ реза хуьйла цунна) дийцина: «Цхьана стага, Пайхамарна (саллаллахІу ІалайхІи ва саллам) тІе а веьна, элира: «ХІай АллахІан Элча, сийсара сту лоцу гезго (скорпион) кьовзийнера-кх со». Пайхамара жоп делира: «Хьо суьйренга ваьлча ахь аьлলেখь «аІузу бикалимáтилла́хИттáммáти мин шарри ма́ халакь», цо зен дина хир ма дацара хьуна»». [Сахьїхь: Муслим: 2709]

Иза кхузза олуш хилар билгалдолу хІара хьадис кхечу кепара Имам Тирмизис далийначехь. Абу ХІурайрата (АллахІ реза хуьйла цунна) дийцина, Пайхамара (саллаллахІу ІалайхІи ва саллам) элира аьлла: «Ша суьйренга ваьллачо кхузза алахь «аІузу бикалимáтилла́хИттáммáти мин шарри ма́ халакь», цу буса цхьана а дІовш долчу хІумано зен дийр ма дац цунна». [Сахьїхь: Тирмизий: 3604. Албáнис сахьїхь дина «Сахьїхь таргІїб ват-тархІїб» жайнахь: 652]

Мухьаммад Нўраддін Синдис (АллахІ кьинхетам бойла цунах) аьлла: ««Кхоччуш долчу АллахІан дешнашца» бохучух кхузахь луург ду аьлла далийна - цу доІано пайда бо ша доьшуш волчунна, нахана юкьахь яьржинчу цамгарех лар а во, и кхачаме а хуьлу цунна». [Хьáшийат Синдий, аГІо: 2/358]

Иштта иза олуш ду цхьана хІусаме хьо воьссича а.

-**Цуьнан тоьшалла:** Хавлат бинт Хьакїма (АллахІ реза хуьйла цунна) дийцина, АллахІан Элчано (саллаллахІу ІалайхІи ва саллам) олуш хезира шена аьлла: «Цхьана хІусаме воьссиначо алахь «аІузу бикалимáтилла́хИттáммáти мин шарри ма́ халакь», цу хІусамера иза дІаваххалц цхьана а хІумано зен дийр ма дац цунна». [Сахьїхь: Муслим: 2708]

Цу тІе а тевжина, Іеламнаха аьлла: «Иза ала мегар ду ишкол чу вахча а, я кхечу доьшучу метте вахча а, я базар юккье вахча а, иштта кхин муьлхха а чувовдучу метте воьссича а, болх белахь а, муьлхха меттиг елахь а».

-**Цу доІанан маьІна:** Со ларло, кхоччуш долчу АллахІан дешнашца, Цо кхоьллинчу массо хІуманан волахь.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ❶ اللَّهُ الصَّمَدُ ❷ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ❸ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ❹

БисмиллахИир-рахьмáнир-рахьйм. Къул хИуваллахИу ахьад. АллахИус-самад. Лам йалид ва лам юлад. Ва лам йакуллахИу куфуван ахьад.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ❶ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ❷ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ❸ وَمِنْ شَرِّ اللَّتَقَنَّاتِ فِي الْعُقَدِ ❹ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ❺

БисмиллахИир-рахьмáнир-рахьйм. Къул аИузу бираббил-фалакъ. Мин шарри ма халакъ. Ва мин шарри гАасикъин иза вакъаб. Ва мин шарриннафАасáти фил-Иукъад. Ва мин шарри хьáсидин иза хьасад.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ❶ مَلِكِ النَّاسِ ❷ إِلَهِ النَّاسِ ❸ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَفَائِسِ ❹
الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ❺ مِنَ الْخَيْرِ وَالنَّاسِ ❻

БисмиллахИир-рахьмáнир-рахьйм. Къул аИузу бираббиннас. Маликиннас. ИлáхИиннас. Мин шаррил-васвáсил-ханнас. Аллази ювасвису фí судúриннас. Минал жиннати ваннас.³

³ Иуьйранна а, суьйранна а 3-зза доьшур ду кхарах хIора а.

-**Цуьнан тоьшалла:** ИабдуллахИ ибн Хубайба (АллахИ реза хуьйла цунна) дийцина, Пайхамара (саллаллахИу ИалайхИи ва саллам) элира аьлла: «ХIора Иуьйранна а, суьйранна а кхузза «Ихлас» а, «Фалакъ» а, «Нас» а деша, массо хIуманна кхачаме ду хьуна уьш». [Сахьйхь: Абу Дáвуд: 5082. Албáнис сахьйхь дина «Сахьйхь ЖáмиИ» жайнахь: 4406] Мухьаммад Ашраф ибн Амíра (АллахИ кьинхетам бойла цунах) аьлла: ««Массо хIуманна кхачаме ду хьуна уьш» бохучух лууш дерг - массо вочух кхачаме ду, я вочух ларвала мел доьшуш долчух кхачаме ду и кхо сурат дешча бохург ду». [Павнул-маИбúд, аГю: 13/290]

-**Церан маьИнаш:** 1. Кьинхетамечу, Кьинхетамбечу АллахИан цIарца. Ахь ала: «И АллахИ Цхьаь ву, Шеца накьост воцуш. Шаверг а Шега тевжарг ву И АллахИ. Цуьнан доьзалхо а вац я да-нана а дац Цуьнан. Я Цуьнца нисвала а вац цхьа а, Цуьнан цIершкахь а, я куьцашкахь а, я белхашкахь а». 2. Кьинхетаме а, Кьинхетамбечу а АллахИан цIарца. Ахь ала: «Со ларло садаржочу Делаца. Кхоьллиначу массо вочух.

Иштта чIогIа боданечу буйсанах а, цуьнан вонах а. Бозбуунчийн
вонах а, шаьш динчу шеддаш тIе хIуп бохуш болу. ХьогIанчин вонах
а, цара хьагI лаьцча». 3. Къинхетаге а, Къинхетамбечу а АллахIан
цIарца. Ахь ала: «Со ларло адамийн Элаца. Массо хIума лелош волу
адамийн Паччахьца. Шена лолла дан хьакъ долуш кхин цхьа а
воцучу адамийн Делаца. Вон ойланаш туьйсуш, АллахI хьахийча
къайладолучу шайтIанан вонах. Адамийн дегнаш чу шеко туьйсучух.
Жинех а, адамех а».

اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ،
اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

АллахУмма Іафині фі бадані. АллахУмма Іафині фі самІі.
АллахУмма Іафині фі басарі, ла илахІа илла анта. АллахУмма
инні аЎзу бика минал-куфри, вал-факъри. АллахУмма инни аЎзу
бика мин Іазабил-къабри, ла илахІа илла анта⁴

⁴ Гуьйранна а, суьйранна а 3-зза эр ду.

-**Цуьнан тоьшалла:** Іабдур-Рахъман ибн Аби Бакрата (АллахІ реза хуьйла цушинна) дийцина, шен дега хаьттира ша аьлла: «ХІай сан да, суна хеза-кх ахь олуш «АллахУмма Іафині фі бадані. АллахУмма Іафині фі самІі. АллахУмма Іафині фі басарі, ла илахІа илла анта» хІора Гуьйранна а, суьйранна а кхузза, кхин а олу ахь «АллахУмма инні аЎзу бика минал-куфри, вал-факъри. АллахУмма инни аЎзу бика мин Іазабил-къабри, ла илахІа илла анта» Гуьйранна а, суьйранна а кхузза». Цо элира: «Бакъ ду, хІай сан кІант, суна хеза-кх Пайхамара (саллаллахІу ІалайхІи ва саллам) оцу дешнашца доІа деш, ткъа суна лаба-кх цуьнан суннат лардан». [Хъасан: Муснад Ахьмад: 20430. Имам ибн Хъажар Іаскъаланис хъасан дина «Натайжул-афка́р» жайнахь, аГю: 2/390] (Хъасан хъадис – сахъихь долчул лахара долуш, даІіф дарже охъакхаьчна доцуш, амма тоьшаллина дало мегаш дерг ду).

-**Цу доІанан маьІна:** Я АллахІ, сайн дегІан могшалла ло Ахь суна, я АллахІ, сайн хазаран могшалла ло Ахь суна, я АллахІ, сайн біаьрсин могшалла ло Ахь суна, Шена лолла дан хъакъ долуш дела вац-кх, Хьо воцург. Я АллахІ, со Хьоьца ларло керстаналлех а, къоьллах а, кхин а ларло со Хьоьца кошан Іазапах а, вац-кх Шена лолла дан хъакъ долуш дела, Хьо воцург.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي
دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي، وَآمِنْ رَوْعَاتِي، وَاحْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيْ،
وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي

АллахҮмма инни ас-алукал- Іафва вал-Іафийата фид-дунйа вал-
ахирати. АллахҮмма инни ас-алукал-Іафва вал-Іафийата фі дині ва
дунйайа, ва ахІлі ва мάλі. АллахҮммас-тур Іавраті, ва амин
равІаті. Вахъфазні мин байни йадаййа, ва мин халфі, ва Іан йаміні,
ва Іан шималі, ва мин фавкъі, ва аІузу бика ан угІа́ла мин тахъті⁵

⁵ Гуьйранна а, суьйранна а эр ду.

-**Цуьнан тоьшалла:** ІабдуллахІ ибн Іумара (АллахІ реза хуьйла
цунна) дийцина: «АллахІан Элча (саллаллахІу ІалайхІи ва саллам)
вацара Гуьйранна а, суьйранна а хІара дешнаш алар дуьтуш
«АллахҮмма инни ас-алукал- Іафва вал-Іафийата фид-дунйа вал-
ахирати. АллахҮмма инни ас-алукал-Іафва вал-Іафийата фі дині ва
дунйайа, ва ахІлі ва мάλі. АллахҮммас-тур Іавраті, ва амин равІаті.
Вахъфазні мин байни йадаййа, ва мин халфі, ва Іан йаміні, ва Іан
шималі, ва мин фавкъі, ва аІузу бика ан угІа́ла мин тахъті»».
[Сахъіхъ: Ибн МажаІ: 3871. Албáнис сахъіхъ дина «Сахъіхъ
таргіб ват-тархІіб» жайнахъ: 659]

-**Цу доІанан маьІна:** Я АллахІ, ас доьху Хьобга гечдар а, цамгарех
ларвар а дуьненахъ а, эхартахъ а. Я АллахІ, ас доьху Хьобга гечдар а,
маршо а, сан динехъ а, сан дахарехъ а, сан охІланна а, сан даьхнина а.
Я АллахІ, сан гІалаташ кьайладаха Ахъ, сан кхерамаш суна
кхерамаза бе Ахъ, со ларве Ахъ хьалхахула а, тІехьахула а, аьтту
агІора а, аьрру агІора а, тІехула а, со Хьобца ларло-кх со лаьтта буха
вахийтарх а.

Муълхха дика дерг деш хилар⁶

Буйсанна д'авуьжуш юург, мерг чохь йолчу пхьег'ина,
«бисмиллах'» олуш, т'е х'ума тохар⁷

⁶ Деца-ненаца дика хилар, гергарлонаш лелор, саг'а луш хилар, оьшучунна г'ю дар, иштта кхин муълхха а дика белхаш нахана дар. **-Цуьнан тоьшалла:** Анас ибн М'алика (Аллах'И реза хуьйла цунна) дийцина, Аллах'Иан Элчано (саллаллах'Иу 'Алайх'Ии ва саллам) элира аьлла: «Нахана дика дерг деш берш ирча баларх а, нахана юк'бахь яьржинчу цамгарех а, х'аллак'хиларх а ларор бу». [Сах'иьхь: Мустадрак Х'а'ким: 429. Алб'анис сах'иьхь дина «Сах'иьхь Ж'ами'» жайнахь: 3795]

⁷ Кхин т'етоха х'ума ца карийча, 'айг биллина а, т'ехь х'ума йоцуш пхьег'а ца йитар цхьана а буса, х'унда аьлча Пайхамара (саллаллах'Иу 'Алайх'Ии ва саллам) шар чохь бала буссуш цхьа буйса хилар билгалдина вайна, амма муълхург ю билгал ца дина, иза вайна хууш дац, цундела х'ора буса а иштта лардала дезаш ду цунах. Амма вайна юкк'ехь сих-сиха даьржаш долу эладиташ, «бала буссу буйса ю тховса» олий, уьш цхьа а бух болуш к'амелаш дац, вай ма-аллара, иза муълха буйса ю Пайхамара (саллаллах'Иу 'Алайх'Ии ва саллам) вайна ца дийцина, т'аккха вайна иза хаа а йиш яц!

-Цуьнан тоьшалла: Ж'абир ибн 'абдуллах'а (Аллах'И реза хуьйла цунна) дийцина, Аллах'Иан Элчано (саллаллах'Иу 'Алайх'Ии ва саллам) олуш хезира шена аьлла: «Пхьег'аш т'е х'ума тоха, бертиг а ехка, х'унда аьлча шар чохь цхьа буйса ю ун дуссуш, т'е х'ума тоьхна йоцу цхьа а пхьег'а а, бертиг йихкина йоцу цхьа а х'ума а ма ца юьсу, и ун цу чу доьссина бен». [Сах'иьхь: Муслим: 2014] Имам Нававис (Аллах'И к'инхетам бойла цунах) аьлла: «Пхьег'аш т'е х'ума тоха аьлла вайга динчу омранах 'еламнаха пайданаш х'ахийна, царах болу ши пайда бу х'юкху х'адисашкахь беьнар, и шиь: и пхьег'а шайт'анах лар'яр, х'унда аьлча шайт'ане схьа ца ястало т'е х'ума тоьхна пхьег'а а, бертиг йихкина х'ума а. Иштта шар чохь цхьана буса дуссучу уьнах и пхьег'а лар'яр а. Кхозлаг'а пайда: боьхачух, дегазачух уьш лар'яр. Доьазлаг'иниг: садолчу а, д'авьшечу а х'уманах лар'яр, царех цхьаь чуйоьжна а йолуш, б'аьрг ца кхетта, я буса ца гина мала а мелла, х'уна цунах зен ца хилийта». [Тухьфатул-ах'вазий, аг'ю: 5/433]

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. ءَأَمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَأَمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نَقْرُقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٧٨﴾ لَا
يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا
وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ
لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٧٩﴾

Агузу биллахИ минаш-шайтІанир-ражім. Аманар-расулу бимá
унзила илайхИ мир-раббихИ вал-муъминун, куллун áмана биллахИ,
ва малáикатихИ, ва кутубихИ, ва русулихИ, ла нуфаррикъу байна
ахъадим-мир-русулихИ, ва къáлу самиІна ва атІаІна, гуфрánaка
раббанá ва илайкал-масър. Лá юкалифуллаху нафсан илlá вус-
ІахІá, лахІá má касабат ва ІалайхІá мактасабат, раббанá лá туáхизна
ин-насіна ав ахІаъна, раббанá ва лá тахъмил Іалайна исран камá
хъамалтаху Іалал-лазіна мин къаблина, раббанá ва лá тухъмилна
мá лá тІáкъата ланá бихИ, ваІфу Іанна ваІфир ланá вархъамна, анта
мавлáна фансурна Іалал-къавмил-кафірин⁸

⁸ Буйсанна дIавижале доьшур ду.

-**Цуьнан тоьшалла:** Абу МасІуда (АллахІ реза хуйла цунна)
дийцина, Пайхамара (саллаллаху ІалайхИ ва саллам) элира аьлла:
«Буйсанна «Бакъарат» сурат чуьра тIаьхъара ши аят дешначунна, и
шиь кхачаме ду». [Сахъйхъ: Бухáрий: 5009. Муслим: 807]

Имам Ибн Хъажар Іаскъалáнис (АллахІ къинхетам бойла цунах)
аьлла: ««И шиь кхачаме ду» бохучух кхузахь луург ду аьлла далийна
- массо вочух ларван кхачаме хир ду цунна и ши аят. Кхечара аьлла:
шайтІанан вонах ларван кхачаме хир ду цунна и ши аят. Кхечара
аьлла: «Жинийн а, адамийн а вонах ларор ву иза и ши аят дешаро»...
Иза дерриге чу лоцуш хила йиш ю-кх цо». [Фатхул-бáрий, аГо:
9/56]

Имам Нававис (АллахІ къинхетам бойла цунах) аьлла: «ШайтІанак
ларван кхачаме хир ду цунна и ши аят. Кхечара аьлла: «Нахана
юкъахь яьржинчу цамгарех ларван кхачаме хир ду цунна и ши аят».
Иштта и дерриге чулоцуш хила а тарло-кх цо». [МинхІáж фí шархьи
сахъйхьи муслим, аГо: 6/91]

Имам Шавкánис (АллахI кьинхетам бойла цунах) аьлла: «Кхерам мел болчу, вон мел долчу хIуманах ларван кхачаме хир ду цунна и ши аят аьлча санна ду иза». [Тухьфатул-ахьвазий, аГю: 8/152]

-Цуьнан маьIна: Со АллахIаца ларло, Цо Шена генадаьккхинчу шайтIанах. Элчано иман диллина Шен Делера шега доссийначу Къуръане, муьмин наха а диллина. Массара а иман диллина цара АллахIе а, Цуьнан маликашка а, Цуьнан Жайнашка а, Цуьнан элчанашка а. Къестамаш а ца бо оха Цуьнан элчанашна юкьахь. Цара элира: «ЛадугIуш а ду тхо, муьтIахь а ду тхо! Хьан гечдар доьху оха Хьобга, тхан Дела! Доьрзийла а Хьобга ю-кх тхан». АллахIа адамна тIе ца диллина цуьнан ницкъ кхочург бен, дика динчунна дика хир ду, вон динчунна вон а хир ду. «ХIай тхан Дела, Iазап ма лохьа тхуна, дицделла, я гIалатдевлла тхобгара даьллачунна. ХIай тхан Дела, хала Iамалш ма яхкахьа тхуна тIе, Айхьа тхол а хьалха хиллачарна тIеехкина ма-хиллара. ХIай тхан Дела, тхан дан ницкъ кхочур боцург а ма диллахьа тхуна тIе, тхан кьиношна гечде Ахь, тхан гIалаташ кьайлахьо Ахь, тхox кьинхетам а бе Ахь, Хьo ву-кх тхан Доладийриг, гIо де Ахь тхуна керста нахана дуьхьал».

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾

Агузу биллахИ минаш-шайтАнир-ражИм. АллахИу ла илахИа илла хИувал-хъаййул-къаййум, ла таъхузухИу синатув-валá навм, лахИу ма фиссамáвати ва ма фил-ард, ман заллази йашфау ИндахИу илла биизнихИ, йаИламу ма байна айдихИм ва ма халфахИум, ва ла йухъйтИуна бишай-им мин ИилмихИи илла бимá шáъ, васиИа курсий-йухИуссамáвати вал-ард, ва ла йаудухИу хъифзухИума, ва хИувал-Иалий-йул-ИазЫм⁹

⁹ Буйсанна давижале доьшур ду.

-**Цуьнан тоьшалла:** Абу Хиурайрата (АллахИ реза хуьйла цунна) дийцина: «Схьагулдиначу мархийн сахъанашна тIехЮгтийнера со АллахИан Элчано (саллаллахИу ИалайхИи ва саллам), тIаккха цхъаь ван а веана, кхачанах шена хИума чухъобкхуш лецира ас. Ас элира: «ВаллахИи, АллахИан Элчанна (саллаллахИу ИалайхИи ва саллам) тIевуьгур ма ву ас хьо!». Цо элира: «Со чIогIа хъашто йолуш вара, доьзал а бу сан кхобуш, чIогIа оьшура суна хIара». ТIаккха Iаддавитира ас иза. Ткъа Иуьйранна Пайхамара (саллаллахИу ИалайхИи ва саллам) элира: «ХIай Абу Хиурайрат, хIун дира сийсара ахь лаьцначо?!». Ас элира: «ХIай АллахИан Элча, чIогIа хъашто а, доьзал а цо балхийча, къинхетам бина, Iаддавитира-кх ас иза». Пайхамара элира: «Харцлийна и хьобга, амма юха а вогIур ву хьуна иза». ТIаккха иза юхавогIур вуй хууш ларвира ас, АллахИан Элчано (саллаллахИу ИалайхИи ва саллам) иза юхавогIур ву аьлла дела. Ас ларвира иза юхаваре, тIаккха ван а веана, кхачанах шена хИума чухъобкхуш лецира ас иза. Ас элира: «АллахИан Элчанна (саллаллахИу ИалайхИи ва саллам) тIевуьгур ма ву ас хьо!». Цо элира: «Вита со, чIогIа хъашто йолуш вара со, доьзал а бу сан кхобуш, кхин вогIур вацара со». ТIаккха, къинхетам бина, Iаддавитира ас иза. Ткъа Иуьйранна АллахИан Элчано (саллаллахИу ИалайхИи ва саллам) элира: «ХIай Абу Хиурайрат, хIун дира сийсара ахь лаьцначо?!». Ас элира: «ХIай АллахИан Элча, чIогIа хъашто а, доьзал а цо балхийча, къинхетам бина, Iаддавитира-кх ас иза». Пайхамара элира: «Харцлийна и хьобга, амма юха а вогIур ву хьуна иза». ТIаккха иза

юхавогIур вуй хууш, кхозлагIа а ларвира ас, ван а веана, кхачанах шена хIума чухьобкхуш лецира ас иза. Ас элира: «АллахIан Элчанна (саллаллахIу IалайхIи ва саллам) тIе ца вуьгуш вуьтур ма вац ас хьо, хIара тIаьххьара ду, кхозлагIа веа хьо, кхин юхавогIур вац бохуш!». Цо элира: «Вита со, ас цхьа дешнаш а Iамор дара хьуна, царех АллахIа хьуна пайда бийр болуш». Ас хаьттира: «ХIун дешнаш ду уьш?». Цо элира: «ДIавижа хьо метта ваьлча, ахь деша «АллахIу лIа илIахIа иллIа хIувал-хьаййул-кьаййIум» бохуш долу аятаI-курсий чекхдаллалц, тIаккха Iуьйренга валлалц хьо ларвеш АллахIа хьуна тIехIоттийнарг дIавер ма вац, я шайтIа хьуна герга а хир ма дац». ТIаккха Iаддавитира ас иза. Ткьа Iуьйранна АллахIан Элчано (саллаллахIу IалайхIи ва саллам) элира соьга: «ХIун дира сийсара ахь лаьцначо?!». Ас элира: «ХIай АллахIан Элча, АллахIа суна пайда бийр болу дешнаш Iамадо ша аьлча Iаддавитира ас иза». Пайхамара хаьттира: «ХIун дешнаш ду уьш?». Ас жоп делира: «Цо элира соьга: «ДIавижа хьо метта ваьлча, ахь деша «АллахIу лIа илIахIа иллIа хIувал-хьаййул-кьаййIум» бохуш долу аятаI-курсий чекхдаллалц, тIаккха Iуьйренга валлалц хьо ларвеш АллахIа хьуна тIехIоттийнарг дIавер ма вац, я шайтIа хьуна герга а хир ма дац». [Дика дерг довзарна тIехь уггар сутара ма барий асхьабаш]. ТIаккха Пайхамара (саллаллахIу IалайхIи ва саллам) элира: «Нийса дерг-м дийцина цо хьобга, амма ша харцлуьш дерг ду иза. Ткьа кхо буйса хьалха дуьйна хьо хьаьнца кьамел деш ву хаьий хьуна, хIай Абу ХIурайрат?». Абу ХIурайрата жоп делира: «Ца хаьа!». Пайхамара элира: «Иза шайтIа дара хьуна!». [Сахьйхь: Бухарий: 2311]

-Цуьнан маьIна: АллахI ву Шена бен лолла дан хьакь долуш кхин дела воцург, Ша даима дийна волу, массо хIума Шен Iуьналлица латтош волу. Наб а ца озайо Цунна, я наб а ца кхета. Цуьнан ду стигалшкахь мел дерг а, лаьттахь мел дерг а. Мила ву ткьа, Цо пурба делча бен Цунна гергахь шафаIат дийр дерг. Царна хиндерг а, церан дIадахнарг а хаьа Цунна. Ткьа Цуьнгарчу Iилманах царна ца хаьа хIумма а, Цо хайитинарг бен. Цуьнан когаш тIе бохкург ю стигалш а, латта а чулоцуш йоккха. Я Цунна хало а ца йо стигалш а, латта а Iалашдаро, Лекханиг а, Вокханиг а ву Иза.

Гуьйра ламаз лардар¹⁰

بِسْمِ اللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

БисмиллахІ, таваккалту ІалаллахІи, ла хъавла ва ла къуввата илла биллахІ¹¹

¹⁰ Малх хъалабаълча ца деш, шен хеннахь дарца.

-**Цуьнан тоьшалла:** Жундаб ибн ІабдуллахІа (АллахІ реза хуьйла цунна) дийцина, АллахІан Элчано (саллаллахІу ІалайхІи ва саллам) элира аьлла: «Гуьйра ламаз динарг АллахІан Гуьналлехь ву».
[Сахьйхь: Муслим: 657]

Имам Нававис (АллахІа къинхетам бойла цунах) аьлла:
««Гуьналлехь» бохучух лууш дерг – юкъарахилар (гаранти) ду.
Кхечара - кхерамазалла ю аьлла».

¹¹ Хусамера араволуш эр ду.

-**Цуьнан тоьшалла:** Анас ибн Малика (АллахІ реза хуьйла цунна) дийцина, АллахІан Элчано (саллаллахІу ІалайхІи ва саллам) элира аьлла: «Хусамера араволуш цхьамма алахь «бисмиллахІ, таваккалту ІалаллахІи, ла хъавла ва ла къуввата илла биллахІ», цуьнга олу: «Кхачаме хили хьуна, ларвар а хили хьуна», цунах шайтІа юьстах а долу». [Сахьйхь: Тирмизий: 3426. Албанис сахьйхь дина «Сахьйхь ЖамиІ» жайнахь: 6419]

Мубаракафурис (АллахІ къинхетам бойла цуьнах) аьлла: ««Ларвар а хили хьуна» бохучух лууш дерг - вочу мостагІех ларви хьо бохург ду». [Тухьфатул-ахъвазий, аГю: 9/271]

-**Цуьнан маьІна:** АллахІан царца, АллахІна те билли ас болх, ницкъ а, гІора а дац, АллахІера бен.

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلًا

АлхъамдулиллахИллази́ Иа́фáни миммабталáка бихИи, ва фаддалани́
Иалá каси́рин мим-ман халакъа тафды́ла¹²

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبَرَصِ، وَالْجُنُونِ، وَالْجُدَامِ، وَمِنْ سَيِّئِ الْأَسْقَامِ

АллахИумма инни́ аЎзу бика минал-барасы, вал-жуну́ни, вал-жузáми,
ва мин саййи-ил-аскъáми¹³

¹² Коронавирус я кхин муълхха цамгар кхетта стаг гича эр ду.

-**Цуьнан тоьшалла:** Абу Хиурайрата (АллахИ реза хуьйла цунна) дийцина, АллахИан Элчано (саллаллахИу ИалайхИи ва саллам) элира аьлла: «Цхъа лазар долуш верг гиначо алахь «АлхъамдулиллахИллази́ Иа́фáни миммабталáка бихИи, ва фаддалани́ Иалá каси́рин мим-ман халакъа тафды́ла», и цамгар цунна кхетар яц». [Сахьйхь лигИайрихИи: Тирмизий: 3432. Албáнис сахьйхь лигИайрихИи дина «Сахьйхь таргИиб ват-тархИиб» жайнахь: 3392]

-**Цуьнан маьИна:** АллахИна хастам бу, хьуна беллачу баланах со ларвина волу, Ша кхоьллинчу хИуманех дуккха а хИуманна тIехь со гЮли вина волу.

¹³ Муълхха а вочу лазарх ларвар доьхуш доIа ду хIара, даима а деш лело мегар ду, ламазехь а, вуьштта кхин муълхха хенахь а.

-**Цуьнан тоьшалла:** Анас ибн Ма́лика (АллахИ реза хуьйла цунна) дийцина, Пайхамара (саллаллахИу ИалайхИи ва саллам) олура аьлла: «АллахИумма инни́ аЎзу бика минал-барасы, вал-жуну́ни, вал-жузáми, ва мин саййи-ил-аскъáми». [Сахьйхь: Абу Дáвуд: 1554. Албáнис сахьйхь дина «Сахьйхь ЖáмиИ» жайнахь: 1281]

-**Цуьнан маьИна:** Я АллахИ, со Хьобца ларло-кх дегIа тIехь кIайн хьобкхнаш хИуьтту лазарх а, хьекъал талхарх а, дилха талхар лазарх а, массо вочу лазарх а.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْمَعَاوَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

АллахИумма инни ас-алукал-муІафáта фид-дунйá вал-áхирахІ¹⁴

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ، وَتَحَوُّلِ عَافِيَتِكَ، وَفُجَاءَةِ نِقْمَتِكَ، وَجَمِيعِ سَخَطِكَ

АллахИумма инни аІузу бика мин завáли ниІматика, ва тахъаввули Іафийатика, ва фужá-ати никъматика, ва жаміИи сахатІыка¹⁵

¹⁴ Муълхха вочух ларвар доьхуш доІа ду хІара, даима а деш лело мегар ду, ламазехъ а, вуьштта кхин муълхха хенахъ а.

-**Цуьнан тоьшалла:** Абу ХІурайрата (АллахІ реза хуьйла цунна) дийцина, АллахІан Элчано (саллаллахІу ІалайхІи ва саллам) элира аьлла: «Кхул деза цхъа а доІа дийр ма дац лено «АллахИумма инни ас-алукал-муІафáта фид-дунйá вал-áхирахІ». [Сахьйхъ: Ибн Ма́жахІ: 3851. Алба́нис сахьйхъ дина «Сахьйхъ таргІиб ват-тархІиб» жайнахъ: 3388]

-**Цуьнан маьІна:** Я АллахІ, ас доьху Хьобга дуьненахъ а, эхартахъ а вочух ларвар.

¹⁵ Вочу лазарх а, иштта кхидолу вочух а ларвар доьхуш доІа ду хІара, даима а деш лело мегар ду, ламазехъ а, кхин муълхха хенахъ а.

-**Цуьнан тоьшалла:** ІабдуллахІ ибн Іумара (АллахІ реза хуьйла цунна) дийцина: «АллахІан Элчанан (саллаллахІу ІалайхІи ва саллам) доІанех дара-кх: «АллахИумма инни аІузу бика мин завáли ниІматика, ва тахъаввули Іафийатика, ва фужá-ати никъматика, ва жаміИи сахатІыка»». [Сахьйхъ: Муслим: 2739]

-**Цуьнан маьІна:** Я АллахІ, со ларло-кх Хьобца Ахъ делла ниІмат дІадаларх а, Ахъ елла могшалла дІаэцарх а, цІеххъана хъан Іазап дарах а, ерриге хъан оьгІазлонах а.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ، وَدَرَكِ الشَّقَاءِ، وَسُوءِ الْقَضَاءِ، وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ

Аллахумма инни аЎзу бика мин жахИдил-балаъ, ва даракиш-
шакъаъ, ва суйл-къадаъ, ва шамататил-аИдаъ¹⁶

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

Ла илахИа илла анта субхъанака инни кунту миназ-залимин¹⁷

¹⁶ Вочу лазарх а, иштта кхидолу вочух а ларвар доъхуш доІа ду хІара, даима а деш лело мегар ду, ламазехъ а, кхин муълхха хенахъ а.

-**Цуьнан тоьшалла:** Абу ХІурайрата (АллахИ реза хуьйла цунна) дийцина, Пайхамара (саллаллахІу ІалайхИи ва саллам) элира аьлла: «Шу АллахІаца ларло халачу баланах а, хІаллакьхиларе кхачарх а, вочу кхелах а, мостагІашна луург даларх а». [Сахъйхъ: Бухарий: 6616]

¹⁷ Шен муълхха хъаштонехъ деш доІа ду хІара, тІаккха и хъашто АллахІа хъан доІанна жоп даларца кхочуш а еш, иштта хъайн кхидолу доІанехъ юкъадало мегаш а ду, доІанна жоп хилийтархъама.

-**Цуьнан тоьшалла:** СаІд ибн Аби Ваккъаса (АллахИ реза хуьйла цунна) дийцина, АллахІан Элчано (саллаллахІу ІалайхИи ва саллам) элира аьлла: «Черан кийрахъ хиллачо ша чІеран кийрахъ волуш дина доІа ду «ла илахИа илла анта субхъанака инни кунту миназ-залимин», бусалба стага и доІа цкъа а шен хъаштонехъ дийр ма дац, АллахІа цунна жоп деллий бен». [Сахъйхъ: Тирмизий: 3505. Албанис сахъйхъ дина «Сахъйхъ таргІиб ват-тархІиб» жайнахъ: 1826]

-**Цуьнан маьІна:** Шена лолла дан хъакъ долуш кхин дела ма вац, Хъо воцург, Цена ву-кх Хъо, баккъал а, зуламхойх хилла-кх со.

**Муьлхха хенахь хьайн дешнашца доӀа дар, вочу лазарх, иштга кхин
мел долу вочух а ларвар добыхуш¹⁸**

**Ун даьржинчу махка ца вахар, нагахь хьо волчу махкахь даьржинехь,
цу махкара ара ца валар¹⁹**

¹⁸ -**Цуьнан тоьшалла:** Iаишата (АллахI реза хуьйла цунна) дийцина, Пайхамара (саллаллахIу IалайхIи ва саллам) элира аьлла: «Делан кхелах ларваларо кIелхьаравоккхур вац, амма доIанах пайда хуьлу тIехIобттинчу баланна а, тIебогIучу баланна а, баккьал а, бала тIебогIучу хенахь, доIа дуьхьалкхета цунна, тIаккха кьемат-де даллалц вовше лета и шиь». [Сахьйхь ЖамиI: 7739. Алба́нис сахьйхь дина]

Кхечу хьадисехь деьна - Савба́на (АллахI реза хуьйла цунна) дийцина, АллахIан Элчано (саллаллахIу IалайхIи ва саллам) элира аьлла: «Делан кхел юхатухуш ма дац, доIа доцург, цхьа а хIума». [Хьасан: Ибн Ма́жахI: 90. Алба́нис хьасан дина «СилсилахI сахьйхьахI» жайнахь: 154]

¹⁹ -**Цуьнан тоьшалла:** Iабдур-Рахьман ибн Iавфа (АллахI реза хуьйла цунна) дийцина, АллахIан Элчано (саллаллахIу IалайхIи ва саллам) элира аьлла: «Ун ду аьлла шайна хезначу метте ма гIю, нагахь шаьш долчехь и ун даржахь, цунах довдий, цигара дIа а ма гIю». [Сахьйхь: Бухарий: 6973]